

BS/2009021173 / 4-12-2009

Defensie

Ministerie van Defensie

Directie Voorlichting en
Communicatie

Bezoekadres:
Spui 32
Postadres:
MPC 58 B
Postbus 90701
2500 ES Den Haag
www.defensie.nl

Steller:
Mr A.G.M. Eberharter
Telefoon (070) 318 84 64
Fax (070) 318 65 23
Intern (501) 8 84 64
E-mail:
Agm.eberharter@mindef.nl

Aan

Datum

18 DEC. 2009

Ons kenmerk

BS/2009021173

Onderwerp

Wob-verzoek

Geachte

Bij brief van 7 juli 2009 verzoekt u, met een beroep op de Wet openbaarheid van bestuur (Wob), te worden geïnformeerd over het aantal slachtoffers dat sedert 14 maart 2006 in Afghanistan is gevallen ten gevolge van Nederlands handelen. Meer specifiek verzoekt u informatie over het aantal doden, gewonden, of dit Afghaanse burgerslachtoffers, Afghaanse militaire - of politiefunctionarissen of vijandelijke strijders zijn, alsmede waar en wanneer de incidenten plaatsvonden, onder welke omstandigheden en welke Nederlandse eenheid daarbij betrokken was. Te dien aanzien bericht ik u als volgt;

Uw verzoek is tamelijk uitgebreid. Hoewel ik u ter wille wil zijn, kan ik niet integraal aan uw verzoek tegemoet komen. In het navolgende geef ik aan welke beperkingen ik op uw verzoek dien aan te brengen, respectievelijk welke uitzonderingsgronden van de Wob toepassing vinden. Dat heeft zowel betrekking op de daadwerkelijke inhoud van uw verzoek, alsook op de soort documenten waarnaar u in het verzoek verwijst.

U verzoekt bijvoorbeeld om informatie over het aantal gevallen vijandelijke strijders ten gevolge van Nederlands optreden. Daarvan wordt door het ministerie van Defensie geen registratie bijgehouden omdat dit vanwege de situatie ter plekke niet doenlijk is. Ik roep hier in herinnering dat de Nederlandse militairen onder zeer zware omstandigheden hun werkzaamheden verrichten. Ingeval een Nederlandse eenheid onder vijandelijk vuur komt te liggen, is het primaire doel om zo spoedig mogelijk uit de gevaarlijke situatie te geraken. Waar dat kan geschiedt dat door terugtrekking. Eerst wanneer de veiligheid in de omgeving is hersteld, kan de gevechtslocatie wederom worden bezocht. Normaliter worden dan geen doden of gewonden aangetroffen. De Taliban laat doden en gewonden niet achter op het strijdtoneel, maar neemt ze met zich mee. Afgezien van culturele beweegredenen, beoogt dat handelen tevens de opponent in het ongewisse te laten over verliezen. Naar lokaal gebruik worden doden bovendien binnen 24 uur begraven. Bijgevolg is nauwelijks vast te stellen, ingeval een aangevallen Nederlandse eenheid heeft teruggeschoten, of dat heeft geresulteerd in slachtoffers. Het is om die reden dat geen registratie van aantallen plaatsvindt en het ministerie van Defensie in de berichtgeving spreekt over mogelijke, waarschijnlijke of zekere slachtoffers aan vijandelijke kant - en

Bij beantwoording datum, ons kenmerk en onderwerp vermelden.

Datum

18 DEC. 2009

Ons kenmerk

BS/2009021173

niet over vastgestelde aantallen. Nu uw verzoek wel betrekking heeft op aantallen en die informatie niet binnen het ministerie wordt geregistreerd, kan ik dit deel van uw verzoek niet inwilligen.

Ook de registratie van burgerslachtoffers is in de praktijk omgeven met onzekerheden. Bij gevechtscontacten tijdens operaties is het niet altijd mogelijk vast te stellen of slachtoffers onder de burgerbevolking zijn gevallen. Regelmatig kan niet worden vastgesteld of een slachtoffer een burger is of een vijandelijk strijder. Evenzo is veelal moeilijk na te gaan of een slachtoffer is gevallen ten gevolge van Nederlandse inzet. Dat probleem speelt evenzeer wanneer een Afghaan zich met verwondingen meldt bij een Nederlandse eenheid of ziekenhuis. Soms kan aan de hand van diens verhaal over tijdstip en locatie dat hij gewond is geraakt in relatie met de aard van de verwonding aannemelijk worden geacht dat de verwonding het gevolg is van Nederlands optreden, doch regelmatig is dat niet mogelijk. Ondanks deze praktische beletselen wordt gepoogd een registratie bij te houden. Het ministerie van Defensie heeft echter niet de pretentie dat deze registratie volledig of accuraat is. Het overzicht (registratie) zoals dat door het ministerie van Defensie wordt bijgehouden, besluit ik openbaar te maken.

U verzoekt voorts een gedetailleerde beschrijving van elk incident naar datum, tijdstip, locatie en betrokken eenheid. Een dergelijke gedetailleerde beschrijving kan echter in voorkomend geval meer informatie vrijgeven dan vanuit operationeel oogpunt verantwoord is. Met name de vermelding van eenheden in relatie tot locatie kan inzage verlenen in tactiek en strategie, hetgeen alsdan direct raakt aan de veiligheid van de manschappen in het operatiegebied. Daar waar hiervan sprake kan zijn, verzet artikel 10 lid 1 onder b van de Wob (veiligheid van de staat) zich tegen openbaarmaking van deze gegevens. In de openbaar te maken documenten zijn dergelijke gegevens verwijderd.

U noemt in uw verzoek verschillende documenten (rapportages) waarin de door u verzochte informatie zou kunnen zijn neergelegd. Voor zover u met uw verzoek tevens zou beogen afschrift te ontvangen van dergelijke rapportages, merk ik het volgende op. Van alle gevechtshandelingen in het operatiegebied worden inderdaad rapportages opgesteld, zoals o.a. Troops in contact (TIC) rapportages, after action reports (AAR). Deze meldingen uit het operatiegebied zijn NAVO Secret gerubriceerd. De NAVO heeft een eigen openbaarmakingregiem waardoor de Wob geen toepassing vindt op stukken die toebehoren aan de NAVO. Reeds om die reden kan ik een tot afgifte strekkend verzoek niet inwilligen. Gelet op de rubricering is het voorts zeer onwaarschijnlijk dat de NAVO dergelijke stukken openbaar zal maken. Overigens zou ik een dergelijk verzoek ook niet kunnen inwilligen indien de Wob wel toepassing zou vinden (quod non), daar openbaarmaking zou stuiten op artikel 10 lid 1 sub b en lid 2 sub a van de Wob (veiligheid van de staat respectievelijk de betrekkingen met andere staten en organisaties).

De informatie uit het operatiegebied wordt echter ten behoeve van de Commandant der Strijdkrachten (CDS) neergelegd in een managementdocument, het Intern Memorandum (IM). De passages in de relevante IM's die betrekking hebben op uw verzoek besluit ik openbaar te maken. Deze passages zijn onderliggend aan hetgeen is verwoord in het overzicht van registratie.

Datum

18 DEC. 2009

Ons kenmerk

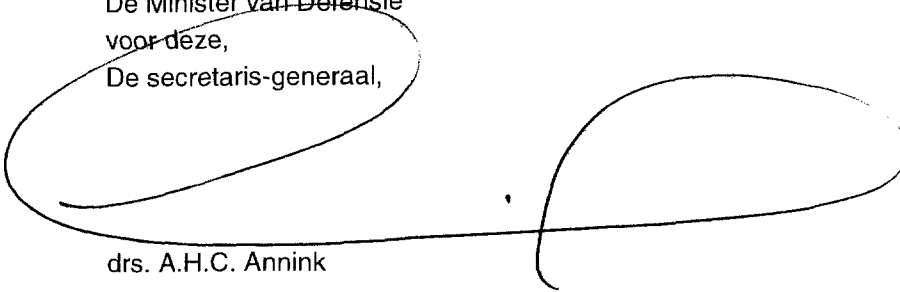
BS/2009021173

Resumerend besluit ik derhalve openbaar te maken:

- Het overzicht van gewonde en omgekomen Afghaanse burgers.
- De passages van de Interne Memoranda waarin de incidenten vermeld in het Overzicht van gewonde en burgers worden verwoord.

Hiermee hoop ik u voldoende te hebben geïnformeerd.

De Minister van Defensie
voor deze,
De secretaris-generaal,

drs. A.H.C. Annink

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na bekendmaking van dit besluit bezwaar indienen bij de minister van Defensie. Het bezwaarschrift dient te worden gericht aan de Commissie advisering bezwaarschriften Defensie (t.a.v. de Directie Juridische Zaken), Postbus 20701, 2500 ES Den Haag. Het bezwaarschrift moet zijn ondertekend, een dagtekening bevatten en van de naam en het adres van de indiener zijn voorzien. Uit het bezwaarschrift moet duidelijk blijken tegen welk besluit en op welke gronden bezwaar wordt gemaakt.